

DOPORUČENÍ

DOPORUČENÍ KOMISE (EU) 2015/976

ze dne 19. června 2015

o monitorování přítomnosti tropanových alkaloidů v potravinách

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 292 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Vědecká komise pro kontaminující látky v potravinovém řetězci (dále jen „komise CONTAM“) při Evropském úřadu pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad EFSA“) přijala stanovisko o tropanových alkaloidech v potravinách a krmivech ⁽¹⁾.
- (2) Nejvíce zkoumanými tropanovými alkaloidy jsou (–)-hyoscyamin a (–)-skopolamin. Atropin je racemická směs (–)-hyoscyaminu a (+)-hyoscyaminu, přičemž pouze (–)-enantiomer hyoscyaminu vykazuje anticholinergické účinky.
- (3) Přítomnost tropanových alkaloidů u rodu *Datura* je dobře známa. *Datura stramonium* je rostlina široce rozšířená v oblastech mírného a tropického pásu, a z toho důvodu byla semena *Datura stramonium* zjištěna jako nečistoty ve lněných semenech, sóji, čiroku, prosu, slunečnici a pohance a produktech z nich. Semena *Datura stramonium* nelze z čiroku, prosa a pohanky snadno odstranit tříděním a čištěním.
- (4) Je zapotřebí větší množství údajů o přítomnosti tropanových alkaloidů v potravinách. Je rovněž nezbytné pochopit zemědělské podmínky, za nichž se tropanové alkaloidy v zemědělských komoditách vyskytují.
- (5) Proto je vhodné doporučit monitorování přítomnosti tropanových alkaloidů v potravinách,

PŘIJALA TOTO DOPORUČENÍ:

1. Členské státy by měly spolu s aktivním zapojením provozovatelů potravinářských podniků provádět monitorování přítomnosti tropanových alkaloidů v potravinách, a zejména v:
 - Obilovinách a odvozených produktech, konkrétně v (pořadí podle důležitosti)
 - pohance, čiroku, prosu, kukuřici a pohankové, čirokové, prosné a kukuřičné mouce,
 - obilných příkrmech pro kojence a malé děti,
 - snídaňových cereáliích,
 - mlýnských výrobcích ze zrn,
 - zrnech určených k lidské spotřebě.
 - Produktech bez lepku.
 - Doplnčích stravy, čajích a bylinných čajích.
 - Vyluštěné luskové zelenině, luštěninách a olejnatých semenech a odvozených produktech.
2. Analyzovány mají být alespoň tropanové alkaloidy atropin a skopolamin a pokud možno mají být odděleně analyzovány enantiomery hyoscyaminu a také další tropanové alkaloidy.

⁽¹⁾ Komise CONTAM úřadu EFSA (komise úřadu EFSA pro kontaminující látky v potravinovém řetězci), 2013. Scientific Opinion on Tropane alkaloids in food and feed. EFSA Journal 2013;11(10):3386, 113 s. doi:10.2903/j.efsa.2013.3386.

3. Aby bylo zajištěno, že vzorky jsou reprezentativní pro vzorkovanou šarži, měly by členské státy dodržovat postupy odběru vzorků stanovené nařízením Komise (ES) č. 401/2006 ⁽¹⁾.
4. Metodou analýzy, která má být k monitorování použita, je pokud možno kombinace vysokoúčinné kapalinové chromatografie a (tandemové) hmotnostní spektrometrie (HPLC-MS/(MS)) anebo plynová chromatografie/hmotnostní spektrometrie (GC/MS) v případě, že HPLC-MS/(MS) není možná.

Mez kvantifikace (LOQ) pro atropin (racemická směs enantiomerů hyoscyaminu) a skopolamin by měla být pokud možno nižší než 5 µg/kg a ne vyšší než 10 µg/kg u zemědělských komodit, složek, doplňků stravy a bylinných čajů; mez kvantifikace by měla být pokud možno nižší než 2 µg/kg u hotových potravin (například snídaňových cereálií) a 1 µg/kg u obilných příkrmů pro kojenče a malé děti.
5. V případě, že budou zjištěny významné úrovně tropanových alkaloidů, měly by členské státy spolu s aktivním zapojením provozovatelů potravinářských podniků provádět šetření s cílem určit zemědělské podmínky, které jsou příčinou přítomnosti tropanových alkaloidů v potravinách.
6. Členské státy by měly zajistit, aby výsledky analýzy byly pravidelně a nejpozději do října 2016 předávány úřadu EFSA v jím stanoveném formátu pro předávání údajů v souladu s požadavky uvedenými v jeho pokynech o standardním popisu vzorku (SSD) u potravin a krmiv ⁽²⁾ a v souladu s dalšími konkrétními požadavky EFSA na podávání zpráv.

V Bruselu dne 19. června 2015.

Za Komisi
Vytenis ANDRIUKAITIS
člen Komise

⁽¹⁾ Nařízení Komise (ES) č. 401/2006 ze dne 23. února 2006, kterým se stanoví metody odběru vzorků a metody analýzy pro úřední kontrolu množství mykotoxinů v potravinách (Úř. věst. L 70, 9.3.2006, s. 12).

⁽²⁾ <http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm>